

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

22 maart 2016

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wetgeving voor
wat betreft de rechten en plichten van
pleegouders**

ARTIKELN AANGENOMEN
IN EERSTE LEZING

DOOR DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek
tot invoering van een nieuw statuut voor
pleegouders**

(nieuw opschrift)

Zie:

Doc 54 **0697/ (2014/2015):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Van Vaerenbergh c.s.
- 002: Amendement.
- 003: Addendum.
- 004: Amendementen.
- 005: Verslag (eerste lezing).

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

22 mars 2016

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la législation en ce
qui concerne les droits et les devoirs
des parents nourriciers**

ARTICLES ADOPTÉS
EN PREMIÈRE LECTURE

PAR LA COMMISSION
DE LA JUSTICE

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code civil en vue de
l'instauration d'un statut pour les accueillants
familiaux**

(nouvel intitulé)

Voir:

Doc 54 **0697/ (2014/2015):**

- 001: Proposition de loi de Mme Van Vaerenbergh et consorts.
- 002: Amendement.
- 003: Addendum.
- 004: Amendements.
- 005: Rapport (première lecture).

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

HOOFDSTUK 1**Algemene bepaling**Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2**Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek**Art. 2

In boek I van het Burgerlijk Wetboek wordt het opschrift van titel IX, vervangen bij de wet van 31 maart 1987, vervangen als volgt:

“TITEL IX. Ouderlijk gezag en pleegzorg”

Art. 3

In boek I, titel IX van het Burgerlijk Wetboek wordt een hoofdstuk 1 ingevoegd, luidende:

“Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen”.

Art. 4

In hoofdstuk I, ingevoegd bij artikel 3, wordt een artikel 370/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 370/1. Er wordt verstaan onder:

a) het recht van bewaring: het recht van materiële bewaring en het recht van juridische bewaring.

b) het recht van materiële bewaring: de juridische bevoegdheid om de dagelijkse opvoeding van het kind waar te nemen. Het omvat het recht om het kind bij zich te hebben en te houden en om alle dagelijkse beslissingen te treffen.

c) het recht van juridische bewaring: de juridische bevoegdheid om de meer fundamentele beslissingen omtrent de opvoeding te nemen, overeenkomstig de bevoegdheden opgesomd in art. 374, § 1, tweede lid.”

CHAPITRE 1ER**Disposition générale**Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

CHAPITRE 2**Modifications du Code civil**Art. 2

Dans le livre I du Code civil, l'intitulé du titre IX, remplacé par la loi du 31 mars 1987, est remplacé par ce qui suit:

“TITRE IX. De l'autorité parentale et de l'accueil familiale”.

Art. 3

Dans le livre I, titre IX, du Code civil, il est inséré un chapitre 1 intitulé:

“Chapitre 1er. Dispositions générales”.

Art. 4

Dans le chapitre I, inséré par l'article 3, il est inséré un article 370/1 rédigé comme suit:

“Art. 370/1. On entend par:

a) le droit de garde: le droit de garde matérielle et le droit de garde juridique.

b) le droit de garde matérielle: la compétence juridique pour assurer l'éducation quotidienne de l'enfant. Cela inclut le droit d'avoir et de garder l'enfant auprès de soi et de prendre toutes les décisions quotidiennes.

c) le droit de garde juridique: la compétence juridique pour prendre les décisions plus fondamentales concernant l'éducation, conformément aux compétences énumérées à l'article 374, § 1er, alinéa 2.”.

Art. 5

In titel IX, gewijzigd bij artikel 2, wordt een hoofdstuk II ingevoegd, die de artikelen 371 tot 387ter bevat, luidende:

“Hoofdstuk II. Ouderlijk gezag”

Art. 6

In titel IX van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij artikel 2, wordt een hoofdstuk III ingevoegd, luidende:

“Hoofdstuk III. Pleegzorg”.

Art. 7

In hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 6, wordt een artikel 387quater ingevoegd, luidende:

“Art. 387quater. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing bij een plaatsing van een minderjarig niet ontvoegd kind in het kader van pleegzorg overeenkomstig de toepasselijke regelgeving inzake jeugdbijstand en jeugdbescherming.”

Art. 8

In hetzelfde hoofdstuk III wordt een artikel 387quinquies ingevoegd, luidende:

“Art. 387quinquies. Gedurende de periode van plaatsing oefenen de pleegzorgers het recht van materiële bewaring van het kind uit.

Het recht van juridische bewaring wordt uitgeoefend door de ouders van het kind of, in voorkomend geval, door de voogd. In geval van dringende noodzakelijkheid kunnen de pleegzorgers ook het recht van juridische bewaring uitoefenen.”

Art. 9

In hetzelfde hoofdstuk III wordt een artikel 387sexies ingevoegd, luidende:

“Art. 387sexies. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel 387quinquies kunnen de ouders of de voogd schriftelijk met de pleegzorgers overeenkomen om ook andere rechten en plichten bedoeld in titel IX, ter uitoefening van het ouderlijk gezag over te dragen, met

Art. 5

Dans le titre IX, modifié par l'article 2, il est inséré un chapitre II, comprenant les articles 371 à 387ter, intitulé:

“Chapitre II. De l'autorité parentale”.

Art. 6

Dans le titre IX du même Code, modifié par l'article 2, il est inséré un chapitre III intitulé:

“Chapitre III. De l'accueil familial”.

Art. 7

Dans le chapitre III, inséré par l'article 6, il est inséré un article 387quater rédigé comme suit:

“Art. 387quater. Les dispositions du présent chapitre s'appliquent au placement d'un enfant mineur non émancipé dans le cadre de l'accueil familial, conformément à la réglementation applicable en matière d'aide à la jeunesse et de protection de la jeunesse.”

Art. 8

Dans le même chapitre III, il est inséré un article 387quinquies rédigé comme suit:

“Art. 387quinquies. Durant la période de placement, les accueillants familiaux exercent le droit de garde matérielle de l'enfant.

Le droit de garde juridique est exercé par les parents de l'enfant ou, le cas échéant, par le tuteur. En cas d'urgence impérieuse, les accueillants familiaux peuvent également exercer le droit de garde juridique.”

Art. 9

Dans le même chapitre III, il est inséré un article 387sexies rédigé comme suit:

“Art. 387sexies. § 1er. Sans préjudice de l'application de l'article 387quinquies, les parents ou le tuteur peuvent convenir par écrit avec les accueillants familiaux de transférer également d'autres droits et devoirs visés au titre IX en vue de l'exercice de l'autorité parentale,

uitzondering van de rechten en plichten omtrent de staat van de persoon van het kind.

De overeenkomst vermeldt uitdrukkelijk de rechten en plichten die ter uitoefening van het ouderlijk gezag worden overgedragen aan de pleegzorgers.

§ 2. De overeenkomst wordt ter homologatie voorgelegd aan de familierechtbank, overeenkomstig de artikelen 1253ter/4 tot 1253ter/6 van het Gerechtelijk Wetboek. De homologatie kan slechts worden geweigerd indien ze in strijd is met het belang van het kind.

De te homologeren overeenkomst wordt meegedeeld aan het bevoegde orgaan inzake pleegzorg, dat dit behandelt overeenkomstig de toepasselijke regelgeving inzake jeugdbijstand en jeugdbescherming. Voor zover het advies wenst te geven, legt het dit advies neer binnen de door de rechter bepaalde termijn. De griffier stelt het bevoegde orgaan in kennis van de datum van de zitting en van de uiterste datum waarop het bevoegde orgaan het advies kan neerleggen.”

Art. 10

In hetzelfde hoofdstuk III wordt een artikel 387septies ingevoegd, luidende:

“Art. 387septies. § 1. Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 387sexies en op voorwaarde dat het kind gedurende ten minste één jaar voorafgaand aan het verzoek voortdurend was geplaatst in het gezin van de pleegzorgers, kunnen de pleegzorgers de familierechtbank verzoeken om ook andere rechten en plichten bedoeld in titel IX ter uitoefening van het ouderlijk gezag over te dragen dan deze bedoeld in artikel 387quinquies, met uitzondering van de rechten en plichten omtrent de staat van de persoon van het kind, overeenkomstig de artikelen 1253ter/4 tot 1253ter/6 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. Het verzoek wordt meegedeeld aan het bevoegde orgaan inzake pleegzorg, dat dit behandelt overeenkomstig de toepasselijke regelgeving. Voor zover het advies wenst te geven, legt het dit advies neer binnen de door de rechter bepaalde termijn. De griffier stelt het bevoegde orgaan in kennis van de datum van de zitting en van de uiterste datum waarop het bevoegde orgaan het advies kan neerleggen.

§ 3. Het vonnis of arrest vermeldt uitdrukkelijk de rechten en plichten die ter uitoefening van het ouderlijk gezag worden overgedragen aan de pleegzorgers.”

à l'exception des droits et devoirs relatifs à l'état de la personne de l'enfant.

La convention mentionne explicitement les droits et devoirs qui sont transférés aux accueillants familiaux en vue de l'exercice de l'autorité parentale.

§ 2. La convention est soumise pour homologation au tribunal de la famille, conformément aux articles 1253ter/4 à 1353ter/6 du Code judiciaire. L'homologation ne peut être refusée que si elle est contraire à l'intérêt de l'enfant.

La convention à homologuer est communiquée à l'organe compétent en matière d'accueil familial, qui la traite conformément à la réglementation applicable en matière d'aide à la jeunesse et de protection de la jeunesse. S'il souhaite rendre un avis, il dépose cet avis dans le délai fixé par le juge. Le greffier informe l'organe compétent de la date de l'audience et de la date ultime à laquelle l'organe compétent peut rendre l'avis.”

Art. 10

Dans le même chapitre III, il est inséré un article 387septies rédigé comme suit:

“Art. 387septies. § 1er. Sous réserve de l'application de l'article 387sexies et à condition que pendant au moins un an avant la demande, l'enfant ait été placé de manière permanente dans la famille des accueillants familiaux, les accueillants familiaux peuvent demander au tribunal de la famille de transférer également d'autres droits et devoirs visés au titre IX en vue de l'exercice de l'autorité parentale que ceux visés à l'article 387quinquies, à l'exception des droits et des devoirs relatifs à l'état de la personne de l'enfant, conformément aux articles 1253ter/4 à 1253ter/6 du Code judiciaire.

§ 2. La demande est communiquée à l'organe compétent en matière d'accueil familial, qui la traite conformément à la réglementation applicable. S'il souhaite rendre un avis, il dépose cet avis dans le délai fixé par le juge. Le greffier informe l'organe compétent de la date de l'audience et de la date ultime à laquelle l'organe compétent peut rendre l'avis.

§ 3. Le jugement ou l'arrêt mentionne explicitement les droits et devoirs qui sont transférés aux accueillants familiaux en vue de l'exercice de l'autorité parentale.”

Art. 11

In hetzelfde hoofdstuk III wordt een artikel 387*octies* ingevoegd, luidende:

“Art. 387*octies*. Bij de uitoefening van de hun overeenkomstig dit hoofdstuk toegewezen rechten en plichten nemen de pleegzorgers zoveel mogelijk de door de ouders of de voogd gekozen beginselen zoals, in voorkomend geval, vastgelegd overeenkomstig de toepasselijke regelgeving inzake jeugdbescherming, in acht, in het bijzonder bij de bevoegdheden als bedoeld in artikel 374, § 1, tweede lid.”

Art. 12

In hetzelfde hoofdstuk III wordt een artikel 387*novies* ingevoegd, luidende:

“Art. 387*novies*. De ouders of de voogd behouden het recht om toezicht uit te oefenen op de opvoeding van het kind, ongeacht of ze het ouderlijk gezag uitoefenen. Zij kunnen bij de pleegzorgers of bij derden alle nuttige informatie hieromtrent inwinnen en zich in het belang van het kind tot de familierechtbank wenden. Ze behouden eveneens het recht op persoonlijk contact overeenkomstig artikel 374, § 1, vierde lid.”

Art. 13

In hetzelfde hoofdstuk III wordt een artikel 387*decies* ingevoegd, luidende:

“Art. 387*decies*. § 1. De familierechtbank kan in het belang van het kind, op verzoek van beide ouders of van één van hen, de voogd, de pleegzorgers dan wel van de procureur des Konings alle beslissingen met betrekking tot het ouderlijk gezag opleggen, wijzigen of beëindigen, overeenkomstig de artikelen 1253*ter*/4 tot 1253*ter*/6 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. Ingeval beide ouders of één van hen, de voogd, dan wel de pleegzorgers weigeren de overeenkomst als bedoeld in artikel 387*sexies* of de rechterlijke beslissing als bedoeld in artikel 387*septies* wat het recht tot persoonlijk contact met het pleegkind betreft uit te voeren, kan de zaak opnieuw voor de reeds geadieerde familierechtbank worden gebracht, overeenkomstig de in artikel 1253*ter*/7 van het Gerechtelijk Wetboek voorziene procedure.”

Art. 11

Dans le même chapitre III, il est inséré un article 387*octies*, rédigé comme suit:

“Art. 387*octies*. Dans l'exercice des droits et devoirs qui leurs sont attribués conformément au présent chapitre, les accueillants familiaux prennent autant que possible en considération les principes auxquels ont souscrit les parents ou le tuteur et établis, le cas échéant, conformément à la réglementation applicable en matière de protection de la jeunesse, en particulier dans le cadre des compétences visées à l'article 374, § 1er, alinéa 2.”

Art. 12

Dans le même chapitre III, il est inséré un article 387*novies* rédigé comme suit:

“Art. 387*novies*. Les parents ou le tuteur conservent le droit de surveiller l'éducation de l'enfant, qu'ils exercent ou non l'autorité parentale. Ils peuvent obtenir toutes les informations utiles à cet égard auprès des accueillants familiaux ou de tiers et s'adresser au tribunal de la famille dans l'intérêt de l'enfant. Ils conservent également le droit aux relations personnelles conformément à l'article 374, § 1er, alinéa 4.”

Art. 13

Dans le même chapitre III, il est inséré un article 387*decies* rédigé comme suit:

“Art. 387*decies*. § 1er. Le tribunal de la famille peut, à la demande des père et mère, de l'un d'eux, du tuteur, des accueillants familiaux ou du procureur du Roi, ordonner, modifier ou mettre fin, dans l'intérêt de l'enfant, à toute décision relative à l'autorité parentale et ce conformément aux articles 1253*ter*/4 et 1253*ter*/6 du Code judiciaire.

§ 2. Si les père et mère ou l'un d'entre eux, le tuteur ou les accueillants familiaux refusent d'exécuter la convention visée à l'article 387*sexies* ou la décision judiciaire visée à l'article 387*septies* relative aux relations personnelles avec l'enfant placé, l'affaire peut à nouveau être portée devant le tribunal de la famille saisi, conformément à la procédure prévue à l'article 1253*ter*/7 du Code judiciaire.”

Art. 14

In hetzelfde hoofdstuk III wordt een artikel 387*undecies* ingevoegd, luidende:

“Art. 387*undecies*. De overdracht van rechten en plichten ter uitoefening van het ouderlijk gezag die overeenkomstig dit hoofdstuk werden toegekend aan de pleegzorgers doven van rechtswege uit:

1° bij de meerderjarigheid van het kind;

2° bij het overlijden van de pleegzorgers;

3° bij het overlijden, de ontvoogding of de adoptie van het kind;

4° indien er een einde komt aan de plaatsing overeenkomstig de toepasselijke regelgeving inzake jeugdbijstand en jeugdbescherming.

HOOFDSTUK 3 (NIEUW)InwerkingtredingArt. 15 (nieuw)

In hetzelfde hoofdstuk III wordt een artikel 387*duodecies* ingevoegd, luidende:

“Art. 387*duodecies*. Voor de toepassing van artikel 375*bis* wordt de persoon bij wie een kind minstens één jaar voortdurend werd geplaatst, vermoed een bijzonder affectieve band te hebben met dit kind voor zover dit in overeenstemming is met het belang van het kind.”

Art. 16 (nieuw)

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de zesde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 14

Dans le même chapitre III, il est inséré un article 387*undecies* rédigé comme suit:

“Art. 387*undecies*. Les droits et devoirs transférés en vue de l’exercice de l’autorité parentale et attribués aux accueillants familiaux conformément au présent chapitre s’éteignent de plein droit:

1° à la majorité de l’enfant;

2° en cas de décès des accueillants familiaux;

3° en cas de décès, d’émancipation ou d’adoption de l’enfant;

4° s’il est mis fin au placement conformément à la réglementation applicable en matière d’aide à la jeunesse et de protection de la jeunesse.

CHAPITRE 3 (NOUVEAU)Entrée en vigueurArt. 15 (nouveau)

Dans le même chapitre III, il est inséré un article 387*duodecies* rédigé comme suit:

“Art. 387*duodecies*. Pour l’application de l’article 375*bis*, la personne chez qui un enfant a été placé de manière permanente pendant au moins un an est présumée avoir un lien d’affection particulier avec cet enfant pour autant qu’il soit compatible avec l’intérêt de l’enfant.”

Art. 16 (nouveau)

La présente loi entre en vigueur le premier jour du sixième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.